

VESTNIK

SOKOLSKÉ ŽUPE CELJE

Leto V.

Celje, 10. aprila 1935.

Štev. 4.

Svobodin:

Ob polletnici Njegove smrti

*Sami smo zdaj brez Tebe, ki si šel
od nas. Iz onostranstva zreš na nas,
ki Jugoslavijo Ti čuvamo.*

*Obráz Ti bel je in v očeh gori
ljubezen Ti do nas, ki Tvoji smo.*

*Ta Tvoj pogled budi in zbira nas,
v njem je zapoved, ki nam kaže cilj.*

*Kar si nam dal, za kar si pal, o kralj,
to v nas živeló bo na vekomaj,
iz roda pojde dalje v novi rod
in sveto nam bo kakor Tvoja kri,
ki si za našo svobodo jo dal.*

Veliki kralj! Saj smrti za Te ni!

*V petnajstih milijonih boš živel,
v njih zmagoval boš, ž njimi boš gradil
bodočnost srečne Jugoslavije!*

Naprej, Sokoli! Vsi v en sam korak!

Naj vodi k zmági nas nesmrtni kralj!

DR. MILKO HRAŠOVEC:

Sokol v javnem življenju

Živimo v času, ko stopa dnevno ob raznih prilikah pred Sokola vprašanje, kakšno stališče naj zavzema v javnem življenju. Nešteto je slučajev, ko mora vsak dober pripadnik naše organizacije vprašati, ali je njegovo delo v javnem življenju v skladu z načeli sokolske organizacije.

Sokol, ki pozna smisel, pomen in zgodovino Sokolstva, bo na taka vprašanja lahko hitro in jasno odgovoril. Njegov odgovor pa bo tudi prepričevalen, ker bo tehten in ne bo vseboval le praznih besed. Radi tega je prva in sveta dolžnost vsakega pripadnika Sokolstva, da spozna bistvo organizacije. Treba je tu šole v pravem pomenu besede. To šolo, to izobrazbo najde vsak Sokol predvsem v sokolski telovadnici.

Sokolska telovadnica je živ, neizčrpen vir, iz katerega teče od ustanovitve organizacije dalje brez prestanka pramen zdravja, sile in lepote. Kdor ni vsaj par let živel in se navzel sokolskega bratstva v sokolski telovadnici, ni bil in ne more biti nikdar dober Sokol, ker ni črpal zlatih in večno resničnih nauk ob viru! Poznam premnogo bratov in sester, ki so člani naše organizacije in zavzemajo ponekod tudi ugledna mesta v organizaciji. Kljub najboljši volji niso in ne morejo razumeti sokolskega življenja in sokolskih idealov, ker v Sokolu niso živeli, ker se v sokolski telovadnici niso učili in ker jim je neznan nepopisno lepi čar sokolskega bratstva.

Telovadnica, šola v telovadnici in življenje v telovadnici, to so viri sokolske moči in sokolskih idealov. Posebno mladina, nežna deca in krepki, doraščajoči naraščaj je in mora biti naše upanje. Mladini dajemo najlepše in najboljše, kar odrasli znamo in imamo, da bo ne le po naših potih hodila, temveč bo stremela vedno višje in vedno dalje.

Sokola in njegovo življenje označuje najbolje geslo Sokola, ki se glasi:

»V pesti sila,
v srcu odločnost,
v mislih domovina!«

To geslo mora biti tudi za vsakega Sokola kašipot v njegovem udejstvovanju v zasebnem in v javnem življenju.

V tej razpravi o Sokolu v javnem življenju imam predvsem v mislih udejstvovanje Sokolov v društvih, v organizaciji in v politiki.

Koliko je pripadnikov Sokolstva, ki pri tem udejstvovanju zavzemajo in zagovarjajo stališče, ki je v skladu z načeli Sokola?

Žal moramo dan na dan v neštetihi slučajih ugotavljati, da naši pripadniki težko grešijo. In vendar bi mnogo teh zgrešenih in nesrečnih nastopov lahko izostalo, če bi naši pripadniki imeli povsod v srcu odločnost in v mislih domovino. V volilnem boju, v katerem se je močno razgibala naša domovina, opetovano ugotavljamo, kako malo je v premnogihi slučajih političnega udejstvovanja sokolskih pripadnikov tudi sokolskega duha. Jasno vidimo in ugotavljamo, da ravno oni naši,

ki tozadevno največ grešijo, nimajo za seboj trde sokolske vzgoje v sokolski telovadnici.

Na mesto bratstva stopa gola osebnost, na mesto napredka nazadnjaštvo, na mesto edinosti nesloga, ki je voda na mlin nasprotnikov Sokolstva, ki so jim take slabosti nadvse dobrodošle in si pri njih zadovoljno manejo roke.

Bratje, ki ste v političnem boju v ospredju, pomnite in ne pozabite nikdar, da ste v prvi vrsti Sokoli in potem šele vse drugo! Vse vaše delo, vse vaše besede in vsak vaš nastop naj bo v skladu s sokolskimi načeli. Bodite bratje trdi v delu, odločni v srcu in v mislih naj vam bo dobro domovine!

Sokol v javnem življenju mora biti neizprosni, pa tudi plemeniti.

Malenkosti, ki igrajo premnogokrat odločilno vlogo v življenju, ne vlačimo kot Sokoli v razračunavanje med brati. Vsak naš nastop bodi odkrit, možat in tak, kakor ga pričakujemo od sočlana v znamenju sokolskega bratstva. Posebno v narodnostnih vprašanjih Sokol ne sme poznati polovičarstva in kompromisarstva, ki bi zamoglo časti in koristi našega naroda škodovati. Neobhodno je treba, da v takih slučajih osebne koristi stopijo v ozadje in stopijo v ospredje širši, posamezniku mogoče nekoristni, splošnosti pa nadvse koristni vidiki.

Sokol pa naj bo v svojih dejanjih in v svojih besedah v javnosti tudi plemeniti. V zdravem in krepkem telesu prebiva običajno zdrav, odkrit in plemeniti duh. Sokola, pripadnika sokolske organizacije, če bo živel in nastopal po načelih sokolske organizacije, v javnosti ne bo težko spoznati. Tudi vsi naši načelni nasprotniki bodo, ako bomo v javnosti živeli in nastopali tako, kakor kot Sokoli moramo, nas upoštevali. Naš ugled bo rasel, naši uspehi bodo vse večji. Zato prešinjeni s sokolskim bratstvom tudi v javnem življenju in predvsem v javnem življenju nastopajmo tako, kot nam to vелеva sveto sokolsko geslo, kot to vелеvata razum in srce, ki si jih vzgojil v telovadnici in v življenju med Sokolstvom!

VLADO BURNIK:

Dramske prireditve

Predstava

Predstava naj se začne točno, največ s četrturo zamudo. Občinstvo se bo na to navadilo. V tem oziru so največkrat krivi igralci sami ali pa masker. Če ni začetek točen, izgube gledalci voljo in interes. Oder, ki se pokaže po odgrnitvi zastora pred našimi očmi, naj nas popelje v drugo življenje. Zato mora biti na odru popolni mir. Navadno pa se slišijo glasovi igralcev

za kulisami, ropot, hoja, kar kvari utis slike. Za kulisami se nahajajo čestokrat celo ljudje, ki nimajo pri igri nikakega opravka. Če je le mogoče, naj se oder zaklene in ne puščajo nepozvani na oder. Na odpiranje in zapiranje zastora se na vasi ne polaga nikaka važnost. Zato je gibanje zastora navadno sunkovito, nato hip zastane, potem še par sunkov in oder je odprt. Zastor naj se premika z enako hitrostjo, bilo počasi ali hitro, kakor to dejanje predvideva. Zato se mora pri zadnjih vajah vršiti vaja z odpiranjem in zapiranjem zastora, kar istočasno omogoča pravilno vajo za začetek in konec dejanja. V odmorih med dejanji se kaj rado nabere na odru toliko ljudi, da se ne morejo gibati niti oni, ki prenašajo kulise. Odmori naj bodo čim krajši, zato naj režiser že preje razdeli delo za prenos kulis, oprave in rekvizitov. V onih društvih, kjer imamo med člani »gospode« brate, so odmori še daljši, ker oni niso »ustvarjeni« za prenašanje kulis. Meni se je dogodilo celo to, da sem pri gostovanju pri tujem društvu kot »gost« prenašal kulise, domači člani pa so me od strani opazovali. Zato naj se delo že preje razdeli med določeno število igralcev, katero naj bo čim manjše. Ostali in igralka naj se pa rajši v tem času umaknejo v sobo za maskiranje, da vsaj niso na potu. Sprememba odra naj bo v rokah enega samega člana. V odmorih naj ne vlada na odru vsled prenašanja kulis prevelik ropot.

Inspicient

Inspicienta podeželski odri nimajo, ker vrši to delo navadno režiser sam. Le nekateri boljši odri določijo za inspicientska dela enega člana, posebno v slučaju, da je več zakulisnega dela. Inspicient izvršuje ukaze režiserja. V svoji knjigi mora slediti poteku igre, da ve, kdaj pride na vrsto predvajanje dežja, bliska, groma, ptičjega petja, zakulisnih vzklikov, piščalk, kdaj se zagrne zastor in kdaj naj gredo igralci na oder. V inspicientovi knjigi morajo biti na robu označena zakulisna dejanja, da se ta izvrše o pravem času.

Sufler

Sufler naj si najpreje uredi svojo knjigo. Z barvastim svinčnikom naj prečrta vse ono, kar se ne govori. Na robu knjige naj naznači s klicajem ona mesta, ki so se jih razni igralci slabše naučili. Radi tega sufler ne suflira vedno enako glasno. Največji uspeh je, če gledalci suflerja sploh ne čujejo, ker uspeh v veliki meri pokvari dejstvo, da gledalci preje čujejo suflerja nego igralca. Sufler naj suflira samo začetke odstavkov ali stavkov. Večjo važnost mora sufler polagati na one scene, ki vsebujejo kratke stavke in se vloge hitro menjavajo. Isto velja za razburljive scene, kjer se vrši dejanje hitro. Glava suflerja naj bo med sufliranjem obrnjena proti onemu igralcu,

kateremu suflira, da se glas pod odrom ne razgubi, kar bi se zgodilo, če bi sufler gledal samo v knjigo. Zato pa mora sufler s prstom slediti tekstu, da se ne izgubi v vlogi. Jasno je, da **mora sufler obiskovati zadnje vaje**, da se spozna z igro in igralci. Boljši suflerji so ženske, ker imajo navadno čistejši glas. Igralec naj se pri predstavi ne ozira v suflerja.

Obleke

H glavni vaji naj prinese vsak igralec s seboj obleko. Če te niso zadovoljive, se lahko za nastop še spremenijo. Režiser naj pove o obleki svoje pomisleke. Igralci naj se zavedajo, da pride občinstvo igro tudi gledat in ne samo poslušat. Zato se v tem oziru večkrat greši ter se obleka in scenerija skrpata šele zadnji dan. Naj navedem, kakšne obleke si preskrbe nekateri odri za svoje prireditve. Gledal sem nekoč »Švejka«, pri katerem so vojaki nastopali v uniformah jugoslovanskih vojakov in orožnikov. Opremljeni so bili ti vojaki z lovskimi puškami. Naš sokolski dramatik br. Spicar mi je nekoč pripovedoval, da je gledal na nekem odru rimske vojščake, oblečene v sokolske televadne hlače, rdeče srajce in gasilske čelade. To naj bi bili potem rimski vojščaki. Zato naj režiser že pri izbiri dramskega komada pomisli, če bo lahko dobil za prireditev primerne obleke.

Scenerija

Podeželsko občinstvo zahteva pestro in lepo scenerijo. Če se predstava vrši v slikah z zastori, ter se scenerija samo maskira, občinstvu to ne ugaja, ker si scenerijo težje predstavlja. Po naših trgih in vaseh gledamo vedno iste odrske slike: kmetško sobo, meščansko sobo, gozd in vas. Drugih kulis ne poznajo. Tudi s temi kulisami bi se lahko dosegle razne slike, da ne bi bila scenerija prirejena vedno po istem kopitu. Sobne kulise se dajo različno razvrščati, napravijo se lahko razni ogli, kabineti, prizidki, in slika kmetške ali meščanske sobe je spremenjena. Iz lepenke, papirja in letev se napravijo provizorne kulise za zidove, ograje, podstrešne sobe, koče, vodnjake, skale, drevesa itd. Kulise iz lesenih desk (skale, drevesa) kot jih uporabljajo nekateri odri, so neokretne in težke. Veliko podeželskih odrov nima sufit ter je strop pri »gozdu« ali »vasi« bel, kar kvari sliko. Pri predstavljanju gozda ali vasi naj bo oder čim bolj globok, torej ozadje pripeto direktno na steno. Če je v ozadju nameščen zid ali grmovje, se za ozadje lahko vzame modro blago, če se dejanje godi v noči ali mesečini, kar nam oder še bolj poglobi. Naj navedem, kako nekateri odri pokvarijo scenerijo. Zadnjo večerjo pri »Pasijozu« je izvršilo neko društvo v kmečki sobi. Poncij Pilat pa je sodil Kristusa v meščanski sobi. Iste kulise z moderno slikarjo so

se drugič uporabile za stanovanje vitezov iz srednjega veka. Drugič je oder predstavljal tipično slovensko vasico, dejanje pa se je godilo nekje globoko v Turčiji.

Razsvetljava

Vsak oder bi moral biti opremljen z reostatom, da bi se lahko potem vključenja električnih uporov spreminjala jakost električne svetlobe na odru. Ker tega vsi podeželski odri nimajo, si pomagajo z ugašanjem cele vrste žarnic. To seveda povzroča momentani postanek mraka ali teme ter ne pokaže realne slike. Iz tega vzroka je priporočljivo, da odri obdrže za celo dejanje gotovo svetlobo, bilo solučno, mračno ali nočno, če je to le v zvezi z dejanjem mogoče izvesti. Eden od članov (inspicient), ki igro dobro pozna, naj se določi za manipulacijo s stikali in reostatom. Razsvetljava naj bo enakomerno razdeljena preko celega odra. Če pada ta samo s sprednje strani, se bodo na ozadju poznale sence igralcev, ter je zato polagati veliko važnost na nameščenje žarnic za sufiti. Razne barve svetlobe je najlažje dobiti z ovijanjem žarnic s svilenim papirjem. Barvane žarnice so drage in jih mora biti veliko število, da se dosežejo razne svetlobe.

Reklama in kritika

Reklama za prireditev je šestokrat velika, predvajanje pa slabo. Občinstvo je razočarano. Najboljša reklama za oder je dobra izvedba nekolikih dramskih komadov. Da se občinstvo zainteresira za dramsko prireditev, nikakor nisem proti zmerni reklami. Kake vrste reklama se uporablja za naše odre? Plakati s slikami, plakati, na katerih je opisana kratko vsebina, ki naj občinstvo zainteresira, osebna pismena vabila, ustmena povabila od strani igralcev, predprodaja vstopnic itd. Način reklame je pač lokalno zelo različen. Težko je reči, v kakem obsegu naj se reklama izvrši. Vedno pa naj bo zmerna.

Jasno je, da je dobra in objektivna kritika zdrava in koristna za nadaljnji razvoj odra in igralcev. Težko pa je kritizirati naše vaške igralce, ker smatrajo to za razžaljenje, ali pa se izgovarjajo, da so slabo kritiko izzvala le osebna nasprotstva, ki jih hitro najdejo. Vaški igralec se ne zaveda svojih napak in si vedno domišlja, da je igral najboljše, posebno če je dovolj skakal po odru in pretiraval svojo vlogo. Zato je treba igralcem razložiti pomen kritike in jih uvajati počasi v umevanje kritike, da ne bo naenkrat prevelike zamere. Vedno sem si želel, da me kritik opozori na nedostatke, katerih se kot igralec ne zavedam. Igralec bi postajal popolnejši v svojih nastopih, posebno ker se iste napake pri istem igralcu rade ponavljajo. Če vaški igralec ni po igri pohvaljen, izgubi večkrat veselje do nadaljnjega igranja. Iz tega izvira hvalisanje igralcev po časo-

pisih. Zato pa je potrebno igralcem preje razložiti pomen kritike. Po vsaki prireditvi naj se poda kritika in pokaže na nedostatke, vpoštevajoč pri tem, s kakimi igralci ima človek opraviti. Vpoštevati je njih občutljivost in sposobnost, inteligenco itd.

Predstave na prostem

Kakor v poletnih mesecih telovadbo na svežem zraku na prostem, bi bilo potrebno pospeševati tudi prirejanje dramskih prireditev v naravi. Slika pozorišča bi bila vsled naravnega zelenja in naravnih stavb prikupnejša. Zvezano pa je prirejanje predstav na prostem z večjimi težkočami.

Prve vaje se vrše lahko na odru, zadnje pa brezpogojno na prostem. Na prostem, t. j. na pozorišču samem, mora biti vsaj pet vaj. Celjski studio je imel te vaje na pozorišču v mestnem parku že v ranem jutru. Glas na prostem mora biti radi obširnejšega prostora še močnejši. Zato so potrebne v tem oziru posebne glasovne vaje. Ker je sufler bolj oddaljen od igralcev, je treba znati vloge brezpogojno na pamet. Lahko je tudi več suflerjev, ki so skriti za kulisami, če so te postavljene, če pa teh ni, pa za drevesi ali drugimi objekti.

Na prostem je najlažje prirejati one dramske komade, ki se dajo izvajati v enem dejanju, ter ni v tem oziru potrebna nikaka sprememba scenerije, niti zastora. Dalje je treba razlikovati one komade, ki se izvajajo v večih dejanjih pri isti sceneriji. Tudi v tem slučaju zastor ni potreben, ker se delo lahko predela tako, da se dejanja prično in končajo s prihodom in odhodom igralcev ob vsakem dejanju iz gozda, hiš ali gospodarskih poslopij, nakar se po parminutni pavzi lahko nadaljuje z drugim dejanjem. V tretjem slučaju, t. j. pri predvajanju onih dramskih komadov, pri katerih je treba menjati scenerijo za razna dejanja, se mora namestiti tudi zastor, za katerim se postavljajo in premeščajo objekti. Tak zastor pa je večjih dimenzij in zato drag.

Pri izbiranju prostora za predstavo se lahko odločimo za ograjeno dvorišče s hišami ali gospodarskimi poslopiji kot ozadjem, ali pa za določen del ograjenega parka, oziroma ograjene trate z gozdom kot ozadjem. Če se vrši predstava na dvorišču ali omejenem trgu, ni treba nikakih kulis. Če pa se vrši predstava v parku ali gozdu, se lahko postavijo hišice, kolibe, deli gradov, obzidja iz platna ali papirja. Najbolje, da se te kolibe obrnejo z enim oglom proti gledalcem, tako da zado-stujeta za hišo dve steni s streho. Seveda se morajo te kolibe po svojem obsegu približavati naravni velikosti.

Ostane še vprašanje, ali in kako naj se oddeli pozorišče od gledalcev? Tudi če ni nameščenega zastora, se lahko levi

in desni del pozornice v gozdu oddeli z živo mejo, vejevjem ali plotom. Če je potrebno za predstavo obzidje starega mesta iz srednjega veka ali gradu, se to obzidje postavi v polkrogu levo in desno, v sredini pa je odprtina za pozornico, oziroma za nameščenje zastora.

Na vprašanje, kako bi se ubranili pri prireditvah na prostem zastojkarstva, je težko odgovoriti. Paziti je, da se izberejo, če je le mogoče, ograjeni prostori, pri vhodih pa je treba postaviti straže. V mestih prevzame stražarsko službo vojaštvo, ki obkoli s stražami ves prostor, t. j. prostor za občinstvo in pozornico.

Veliko pozornost je treba posvetiti razsvetljavi. Če se vrši predstava zvečer, se vse pozorišče razsvetli z reflektorji. Če ni v bližini električnega omrežja, niti ni na razpolago potrebnih reflektorjev, se doseže lahko dobra razsvetljava z avtomobilskimi reflektorji, priključenimi na akumulatorje. Če pa tudi teh ni, pa mogoče s plinskimi svetilkami Maximos, ki se dobe na posodo. Jakost in barva svetlobe se regulirata z dodajanjem barvanih stekel ali svilenega papirja pred reflektorje.

Katera dramska dela pridejo v poštev za predstave na prostem? Kot že omenjeno, v prvi vrsti ona, ki se dajo izvajati v enem dejanju, dalje pa vsa ona, ki imajo večja števila oseb, katerim na prostem ne bo primanjkovalo prostora. To so v prvi vrsti Jurčičeva in Finžgarjeva dramska ter razna zgodovinska dela, kjer nastopajo vitezi, konjeniki itd.

Gostovanje

Če so naši vaški igralci pohvaljeni, da so igro dobro predvajali, dobe tako veselje, da mislijo le na to, kje bi igro lahko ponovili. Igro pa najrajši ponavljajo v bližnjem trgu ali mestu. Pomisliti pa bi morali na to, da so na vasi igrali pred drugim občinstvom, kakor pa je v trgu, kjer je občinstvo navajeno zahtevati boljšo izvedbo iger. Zato naj se hodi gostovat le tja, kjer se bo podala igra vsaj v isti višini, kot jo izvede domači oder, ali pa še bolje, kar pa je le redko slučaj. Igralci naj pomislijo, da se bodo tržani udeležili njihove predstave le tedaj, če bo podana tako dobro, da imajo pri tem užitek. Drugače pa naj ne bodo razočarani, če tržanov ali meščanov ne bo na njihovo prireditev, ker ti nimajo interesa, da bi hodili gledat slabše prirejene predstave, če jim nudijo domači igralci boljše.

M. PRELOG:

Vadbene ure za deco obojega spola

30. u r a.

Osnova:

Razgibanje s poskoki enonožno in sonožno v redu.

Vaje v kleku.

Zavesa v podkolenih na dvovišinski bradlji.

Podiranje kijev.

Dvoskoki.

Igra: »Metanje žoge čez vrstico«.

Razgibanje s poskoki enonožno in sonožno v redu.

»U red zbor!« Položite roke sprednjim na ramena! Vadite!

A) 1. Korakajte, ne da bi red pretrgali! (Vaditelj uravnava začetkoma takt in gledaj, da začnejo vsi z isto nogo, ali pa uravnajo vsaj pozneje korak!)

2. Tecite!

3. Poskakujte na desni (leva v nizkem prednoženju ven)! Red pretrgujejo najmanj, če poskakujejo v taktu.

4. Poskakujte na levi!

5. Poskoki snožno.

6. Poskoki v stoji razkoračno v stran.

Vse te vaje se na znak vaditelja izmenjavajo tako, da so razvedrilne in ne preveč utrudljive, poskokom in tekom sledi korak itd.

Z redom tvarjajte na telovadišču razne oblike, kakor razne zavoje, protihode, serpentine, polžaste oblike in drugo.

B) 1. Vadijo vse vaje iz skupine A).

2. Vadijo lahko vse iste vaje z oprijemom krog pasu (ali prsi), kar je težje, ker je med poedinci manj prostora.

3. Vse iste vaje vadijo tudi v smeri »nazaj«.

Vaje v pokleku:

Napravite krog s čelom not! Najkrajša pot!

A) 1. Poklek na desni, glava zaklonjena — menoma vzročujte skozi odročenje! (Kakor bi kaj hoteli pograbiti — leht gre v čelnem loku in jo sprostimo v vzročenje not, ramo potisnemo nazaj.) Opozori na vdih in izdih!

2. Roke na boku, menoma se odklanjajte v levo in desno!

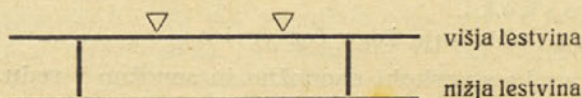
3. Roke na boku, združujte prvo in drugo vajo!

4. Predkloni in zakloni.

5. Sedite na peto klečeče noge, napnite skrčeno nogo naprej in se predklonite tako, da pridete z rokami do pete, na pete noge (v tem slučaju leve noge).
Vse vaje v pokleku na levi.
Vaje delaj po večkrat in si naj sledijo brez presledka!
- B) Iste vaje, kot v skupini A), le da dodajaš izrazite zibe! Pri peti vaji morajo priti z rokami do prstov sprednje napete noge.

Zavesa v podkolenih na dvovišinski bradlji:

Sprednja lestvina sega do pasu, zadnja do čela. Iz stoje čelno za bradljo:

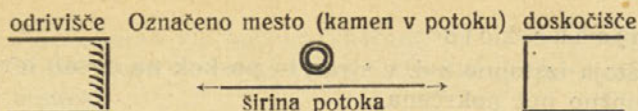
- A) 1. Zgiba stojno z oprijemom na višjo lestvino — zavesa z desno v desnem podkolenu — in nazaj.
2. Isto z levo.
3. Isto menoma z levo in z desno.
4. Zavesa v podkolenih snožno.
5. Iste vaje z dvoprijemom (enkrat leva podprijem, drugič desna).
- B) 1. Zavesa v desnem podkolenu in ročkaj menoma na mestu!
2. Zavesa v levem podkolenu, a desno skrčujte in suvajte naprej (napenjajte)!
3. Zavesa v desnem podkolenu in menoma spuščaj in vzročuj!
4. Zavesa v levem podkolenu, desno na bok in polobrat v desno (povdarek).
5. Isto nasprotno.

Podiranje kijev.

V krog postavimo največ 10 igralcev prilično enakih moči. V sredino postavimo več kijev (ali tudi drugih predmetov), okrog katerih se igralci sučejo, držeč se za roke. Igralci skušajo drug drugega s pretezanjem, potiskanjem in prerivanjem sploh spraviti do tega, da na kakršenkoli način podere kij. Dotični, ki so izločeni v vseh skupinah, gredo v poseben krog in vadijo dalje.

Dvoskok i:

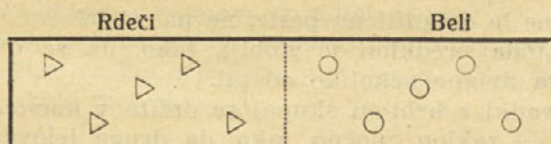
- A) S to skupino vadimo samo poljubne skoke, na vsak način je pa treba skok pokazati, drugače nastane vse kaj drugega, ko dvoskok. Za razvedrilo pusti deco skakati v hitri zaporednosti, nato pa posveti pažnjo posameznim skokom!

- B) 1. V pohodu (da dobe orientacijo) odziv z desno, z levo skočimo na označeno mesto (kamen v potoku), doskočimo z obema.
 2. Obratno.
 3. Omenjene skoke vadimo s pravilnim naletom.
 4. Odziv z desno, doskok na označeno mesto z desno (odrivno), doskok z obema.
 5. Obratno.

Igra: »Metanje žoge preko vrvice«.

Na tla zarišemo pravokotnik, preko sredine napnemo vrvico v višini dveh metrov. Na vsako stran postavimo do 10 igralcev — po velikosti prostora. Ti telovadci mečejo lahko ali težko žogo preko vrvice. Namen igre je, spraviti žogo nasprotni stranki v začrtanem prostoru na tla. Vrsta, ki je napravila več teh napak, to je, da žoge ni vlovila, ali ni mogla preprečiti, da žoga pade na tla v začrtanem prostoru —, je izgubila. (Nikar ne otežuj igre začetkoma z mnogimi pravili, ta lahko sledijo pri prihodnjih podobnih igrah in to postopoma!) (Dolje)

Žoga je pri mladinski telovadbi sila hvaležna, zlasti na letnem telovadišču. Ne ustraši se v tem oziru kaj žrtvovati!

N. TRDINOVA:

Vadbene ure za ženski naraščaj

19. u r a .

Razgibanje: Telovadke hodijo po telovadnici po štirih. Na dano znamenje se zvrnejo na hrbet in gibljejo (breajo) z vsemi štirimi po zraku, dokler se na dano znamenje zopet ne obrnejo in postavijo na štiri ter nadaljujejo pot po telovadnici. (Majski hrošči.) Večkrat ponavljati! Nato pohodoma tvorba v red in zavoj v krog. Ponovimo nekaj vaj s poskoki s prednožnim skrčenjem iz prejšnje ure, nato se naučimo »Devojačko kolo«!

»Devojačko kolo«:

- I. 1. Stoja izstopno z d. v stran in poskok na desni, leva prednožno not pokrčena.
 2. Stoja izstopno z levo skrižno, poskok na levi, desna zanožno napognjena.
 - II. 1. Stoja izstopno z desno v stran — leva se pritegne (prisune) k desni v stojo spetno.
 2. Stoja izstopno z desno v stran, leva se pritegne (prisune) k desni, toda teža telesa ostane samo na desni nogi.
 - III. 1. Stoja izstopno z levo v stran, prisun z desno brez prenosa teže telesa.
 2. Stoja izstopno z desno v stran, prisun z levo brez prenosa teže telesa.
 - IV. 1. Stoja izstopno z levo v stran, s prisunom z desno v stojo spetno.
 2. Stoja izstopno z levo v stran, prisun z desno brez prenosa teže telesa.
- Pleše se živo in veselo, posebno prvi takt z močnim zaletom naprej.

Kloni dvojic:

1. Po dve in dve telovadki stojita skupaj tako, da se naslanjata druga na drugo s hrbtom. Roke v vzročenju spojene: predklon — zaklon. Telovadka, ki dela zaklon, se sme le dvigniti na prste, ne pa od tal.
2. = 1., toda predklon je globlji, tako, da se druga telovadka dvigne nekoliko od tal.
3. Telovadki s hrbtom skupaj se držita v komolcih: predklon — zaklon, močno, tako, da druga telovadka prednoži snožno.
4. Telovadki ležita na tleh, leža vznak (z glavama skupaj) in se držita za roke v vzročenju: polagoma prednožiti snožno, dokler se prsti nog ne dotikajo — drža — zopet polagoma noge spustiti na tla.
5. = 4., toda raznožiti.

Bradlja: dvovišinska. Višja lestvina dosežna, nižja dobočna.

Iz stoje pod višjo lestvino:

1. Z odzivom snožno zgiba v nadprijemu - seskok - trikrat.
2. Z odzivom snožno zgiba v podprijemu — seskok — trikrat.

Iz visa stojno z nadprijemom:

3. Z oporo l. stopala vis oporno skrčeno na nižji lestvini — sestop menoma na tla.
4. Z odzivom snožno vis oporno skrčeno na nižji lestvini v vis ležno — vis oporno skrčeno — trikrat ponoviti — seskok.

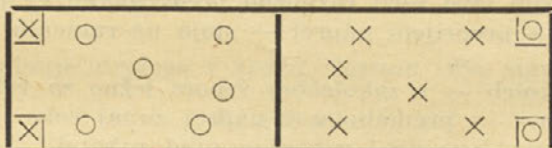
5. Naskokoma vis oporno, skrčeno na nižjo lestvino — odnožiti desno — odnožiti — odnožiti levo — odnožiti — seskok.
 6. Premah skrčeno v vis ležno na nižji lestvini — premah skrčeno do stoje na tleh.
 7. Premah skrčeno v vis ležno na nižji lestvini — zgiba ležno — vis ležno — trikrat — premah skrčeno do stoje na tleh.
 8. Premah skrčeno z desno v vis ležno desnonožno na nižji lestvini — premah odnožno z levo v vis ležno — premah skrčeno do stoje na tleh.
- Obratno.

Dolga kolebnica: podteki in preskoki.

Vsako izmed naslednjih vaj izvaja najprej vsaka telovadka sama, potem v dvojicah in trojicah.

1. Utek — preskok raznožno — odtek naprej.
2. Utek — 2 preskoka snožno — odtek naprej.
3. Utek — 2 preskoka raznožno s polobratom v levo — odtek nazaj.
4. Utek — preskok snožno s celim obratom v levo — odtek nazaj.
5. Utek s prisunskimi poskoki naprej, dva preskoka snožno v počepu, vzravnavo in odtek naprej.
6. Utek s prisunskimi poskoki naprej, 4 preskoki raznožno, vsak s polobratom v desno, odtek s prisunskimi poskoki naprej.

Igra: Igrišče razdelimo, kakor kaže skica in zarišemo kote.

Telovadke razdelimo v rdeče in bele in jih razvrstimo na igrišču kakor je razvidno iz slike. Za igro rabimo žogo nogometno št. 4 — dobra je pa tudi vsaka druga večja žoga. Cilj igre je zagnati čim večkrat žogo svojim igralcam v kot. Ako telovadka, ki je v kotu, žogo ujame, šteje to eno točko. Stranka, ki ima preje 10 točk, je zmaga. Nasprotna stranka vedno skuša dobiti žogo zase, ali jo vsaj odbiti, da je telovadka v kotu ne more ujeti. Pri prihodnji igri menjamo prostore in ima prvi met nasprotna stranka.

(Dalje)

S. BURJA:

Vadbene ure za člane

7. u r a.

Uvodne vaje. Vestnik 1934, šte. 10, str. 199, 14. ura.

Drog doskočno. Osnova: ročkanje v kolebu.

Naskokoma predkoleb v visu z nadprijemom:

1. V zakolebu ročkanje v l. menoma enoroč — v zakolebu seskok.
2. Isto, le da ročkaš v predkolebu.
3. V zakolebu ročkanje v l. s preseganjem d. čez l. — v predkolebu seskok.
4. Isto z nasprotno roko.
5. V zakolebu ročkanje v l. oberoč — v predkolebu seskok.
6. Zakoleb — s predkolebom vis oporno — skrčiti in napeti noge v kolenih, ponavljati — z zakolebom seskok.
7. Zakoleb — s predkolebom prevlek v vis zadaj — seskok.

Bradlja dobočno. Osnova: meti zanožno; kolo — drža: stoja na ramenih.

Na koncu bradlje naskokoma v vzporo:

1. Predkoleb — z zakolebom vzpora ležno za rokami raznožno — s premahom d. naprej zunaj roke in s predkolebom leve v stojo na tleh. Za gladko izvedbo premaha se moraš nagniti na l. stran. Ponavljaj!

2. Nasprotno.

Iz stoje bočno sredi bradlje, naskokoma v vzporo:

3. Predkoleb — z zakolebom vzpora ležno za rokami raznožno — s premahom d. naprej zunaj roke in s predkolebom leve vsed raznožno pred rokami — ponavljati
4. Isto — preprijem naprej — stoja na ramenih — seskok v d.
5. Predkoleb — z zakolebom vzpora ležno za rokami raznožno — s premahom d. naprej zunaj roke in s predkolebom leve vsed raznožno pred rokami — preprijem pred telo — vskok v vzporo čepno raznožno — stoja na ramenih — seskok v l.
6. Predkoleb — z zakolebom vzpora ležno za rokami raznožno — s premahom d. naprej in s predkolebom leve vsed raznožno pred rokami — sesed prednožno sonožno not, z zakolebom vzpora ležno za rokami raznožno — stoja na ramenih — preval sklonjeno naprej v sed raznožno pred rokami — sesed prednožno sonožno v l.
7. Predkoleb — z zakolebom vzpora ležno za rokami raznožno — premah z d. naprej zunaj roke — z zakolebom

vzpora ležno za rokami raznožno — stoja na ramenih — preval sklonjeno naprej v sed raznožno pred rokami — sesed prednožno sonožno v d.

Skok v višino z mesta z dotikom.

Namen tega skakanja je, doseči gotovo prožnost, ki je neobhodno potrebna pri naši telovadbi. Poglejmo samo na neokretnost doskokov z orodja, ali pa na naskok na malo višji drog ali kroge, pa že lahko presodiš prožnost tega ali onega telovadca. Z vadbo tega skakanja pa bo hiba hitro popravljena.

Potrebno orodje je: stojala za skok, katera primerno preurediš, ali pa krogi. Posebna priprava je opisana in narisana v Sokolu l. 1933, str. 280.

Skače se z mesta kakor za skok v višino z mesta, le da se tu postaviš pod orodje. Po nekaj prožnih zazibov se odrineš v višino, glej, da ne sežeš prezgodaj po orodju, doskok naj bo mehak in izveden na prste nog.

Rédovne vaje.

Uravnanje čelne tvorbe. »Na desno (l) ravniaj se!« Telo- vadci zasučejo na izvršni del povelja »se« naglo glave v navedeno smer, razen krajnika, in se uravnajo. Vsak telovadec sme videti pri ravnanju z enim očesom (tu n. pr. z d.) profil sosedu na svoji desnici, z drugim (l.) pa prvega v profilu. Pazi, da telovadci ne predklanjajo glav! Vaditelj stopi na krilo ravnanja v podaljšku 2—3 korakov in daje znake za uravnavo, n. pr.: visoko dvignjena roka pomeni, da nasprotno krilo ni uravnano in z roko da znak za nazaj ali naprej. Pazi, da so pete telovadcev v eni črti! Na povelje »Mir - no!« zasučejo telovadci glave v premo smer.

Igra.

Podajanje otrplega v krogu. Vestnik 1934, šte. 1., str. 14.

8. u r a .

Uvodne vaje. Vestnik 1934, št. 10, str. 200, 15. ura.

Krogi doskočno. Osnova: kolebanje; v visu, zgibi.

Naskokoma vis:

1. Kolebanje — v predkolebu zgiba, kolebanje — z zakolebom vis, kolebanje — s predkolebom seskok.
2. Kolebanje — v zakolebu zgiba, kolebanje — v predkolebu vis, kolebanje — v zakolebu seskok s polobratom v l.
3. Kolebanje v stran — s kolebom v l. zgiba, kolebanje — v kolebu v l. vis, kolebanje — v kolebu v l. seskok.
4. Nasprotno.

5. Kroženje — v zakolebu zgiba, kroženje — polagoma ustaviti in vis.

Drog doprtno. Osnova: naupori v zavesi — obrati.

1. Z zapotekom zavesa v d. podkolenu znotraj — zakoleb — podmet.
2. Z zapotekom naupor v zavesi v d. podkolenu znotraj — podmet.
3. Dvoprijem, d. podprijem: z zapotekom naupor v zavesi v d. podkolenu znotraj — premah odnožno z l. v stojo na tleh.
4. Dvoprijem, d. podprijem: z zapotekom naupor v zavesi v d. podkolenu znotraj — premah odnožno z l. s celim obratom v d. v vzporo spredaj — podmet.
5. Vse nasprotno.
6. Vadi podmet čez vrstico in brez nje!

Preskoki raznožno čez več telovadcev.

1. Raznožka:

- a) čez tri telovadce. Telovadci v krogu, lehti sklenjene na ramenih, zmerni predklon.
- b) Isto, telovadci so vzklonjeni (glava predklonjena).
- c) Čez pet telovadcev, ki tvorijo krog.
- č) Čez tri telovadce v predklonu, stoječe drug za drugim.
- d) Čez štiri telovadce v predklonu, stoječe drug za drugim. Pazi, da bo prijem vedno na oddaljenem telovadcu!

Redovne vaje. Ponovi vse, posebno ravnanje v čelni tvorbi!

Igra. Tek čez zapreke (bradlja, drog, konj itd.) v vrstah.

Uro končaj s poročili o društvu, župi in savezu! (Dalje)

S. BURJA:

Župne proste vaje

za moško in žensko deco od 10 do 14 leta

MOŠKA DECA.

»Drvarji«.

Takt $\frac{4}{4}$ — Hitrost: zmerna.

Temeljna postava: stoja spetno, priročiti.

Prosti razstop v širino in globino.

»Sekanje drevesa«.

- I. 1. Stoja odkoračno z d. predročno gor na d. upogniti gor, roke sklenjene, d. oklepa l. pest.

2. Predklon v l. prožiti naprej in predročiti dol na l. not (zunaj l. kolena), roke ostanejo sklenjene, če ni drugače povedano.

3., 4. = 1., 2., z nogami drža.

II. = I.

III. = I.

IV., V., VI. = I., II., III. v nasprotno stran z lehtmi in predklon.

»Obsekavanje drevesa«

VII. 1. Z nogami drža, vzklon, poluzasuk v l. predročno napogniti gor not.

2. Predklon zmerno, prožiti naprej in predročiti dol not.

3. Vzklon, predročno napogniti gor not.

4. = 2.

VIII. = VII. v nasprotno stran.

»Žaganje debla«

IX. 1. Vzklon, odsuk, 1. in 3. telovadec $\frac{1}{2}$ obrata v l. na petah v počep prednožno z l. —, zaročno skrčiti d., l. predročno dol not napogniti, pesti na d. boku.

2. in 4. telovadec obratno.

2. 1. in 2. telovadec predgib, predklon zmerno, napeti lehti v predročenje dol not.

2. in 4. telovadec obratno.

3., 4. = 1., 2.

X. = IX.

»Cepljenje polen«

XI. 1. 1. in 3. telovadec vzklon, $\frac{1}{2}$ obrata v d. na petah v stojo odkoračno z d., vzročiti not.

2. in 4. telovadec obratno.

2. Z nogami drža, — predklon globoko, predročiti dol not (med nogami).

3. Vzpon odkoračno z d. — vzklon, vzročiti not.

4. = 2.

XII. = XI.

»Žaganje polen z malo žago«

XIII. 1. 1. in 3. tel.: vzklon, priročiti — $\frac{1}{2}$ obrata v l. v stojo zanožno z d., drugi in četrti: vzklon, priročiti — pol obrata v d. v stojo predkoračno z d.

2. Drugi in četrti drža, prvi in tretji stoja izstopno z d. naprej.

3. Drugi in četrti drža, prvi in tretji stoja izstopno z l. naprej.

4. Drugi in četrti drža, prvi in tretji stoja izstopno z d.

naprej. Vsi: predročiti dol not d. čez l., in se primeta prvi in drugi ter tretji in četrti navzkriž.

XIV. 1. Prvi in tretji zaročno skrčiti d. (roke ostanejo sklenjene), drugi in četrti zaročno skrčiti l.

2. Obratno.

3. = 1.

4. = 2.

XV. = XIV. 1., 2., 3., na 4. padejo vsi na tla.

ŽENSKA DECA.

»Perice«.

Na zadnji takt medigre se prično pripravljati za pranje, napravijo klek snožno in sed na petah, predklon zmerno, predročiti dol not. V rokah imajo robce.

»Namakanje perila«.

I. 1. Klek, predklon, zibanje v predklonu s spuščanjem in dviganjem rok od tal.

2., 3., 4. = 1.

II. = I.

III. 1. Sed na petah, lehti malo pokrčiti in zopet napeti (drgnenje po stegnih).

2., 3., 4. = 1.

IV. 1. Vzklon, vzravnavo v klek in zibanje z rokami (pest ob pest, enkrat l. zgoraj, drugič d.), mencanje perila.

2., 3., 4. = 1.

V. = III.

VI. = IV.

»Izplakovanje perila«.

VII. 1. Vzravnavo, vzklon v stojo odkoračno z d. tesno, predročiti in sp.

2. Predklon globoko, predročiti dol not in zibanje v predklonu.

3., 4. = 2.

VIII. 1. Vzklon, predročiti gor not in sp.

2. Predklon zmerno, predročiti dol not »in« vzklon predročiti gor not in sp.

3., 4. = 2. »in«

IX. 1., 2., 3., 4. = VII. 2.

X. = VIII.

»Ovijanje perila«.

XI. 1. Vzklon, odročno dol not pokrčiti (ovijanje perila) in sp.

2. Odklon v d. in zasuk lehti in rok v zapestju.

3. Vzklon, odsuk lehti in rok v zapestju.

4. = 2. v nasprotno stran.

- XII. 1. Vzklon in odsuk lehti in rok v zapestju.
 2. Odklon v d. in zasuk lehti in rok v zapestju.
 3. Vzklon in odsuk lehti in rok v zapestju.
 4. Odklon v l. in zasuk lehti in rok v zapestju.

»Iztresanje perila«.

- XIII. 1. Vzklon, predročiti.
 2. Predročno ven pokrčiti not in sp. napeti.
 3. = 2.
 4. Vzpon — vzročiti (perilo se obesi).
- XIV. 1. Predklon, predročiti.
 2. Vzklon, predročno ven pokrčiti not in sp. napeti.
 3. = 2.
 4. Vzpon spetno, vzročiti.
- XV. 1. Predklon, predročiti.
 2. Vzklon, l. v bok, d. vzročiti in mahanje z robcem.
 3. Mahanje z robcem.
 4. Priročiti.

MOŠKA IN ŽENSKA DECA.

»Kosci«.

»Brušenje kose«. L. leht predstavlja koso, z d. pa sežemo po brusni kamen.

- I. 1. S polobratom v levo stoja predkoračno z l. ven — l. predročno gor ven pokrčiti, dl. not, d. zaročno pokrčiti, pest na d. boku.
 2. V stoji drža — z i. drža — d. predročiti pokrčeno, pest desnice na hrbtu leve in sp. zasuk lehti za 90 stopinj v l. in odsuk (s kamnom potegneš po kosi).
 3. = 2. po notranji strani kose.
 4. = 2.

II. = I.

»Košnja«.

- III. 1. V stoji drža — zasuk trupa v d. — suniti v predročenje na d. dol, pesti in sp.
 2. Počep predkoračno z l. ven — odsuk trupa v l. — predročiti na l. dol in sp.
 3. Vzravnavava v stojo predkoračno z l. ven — odsuk in zasuk v d. — predročiti na d. dol in sp.
 4. = 2.

IV. = III.

V., VI. = I., II.

VII., VIII. = III., IV.

- IX. 1. Vzravnavava v stojo predkoračno z l. — v zasuku drža — predklon globoko — predročiti ven in spojeno predročiti (uločeno).

2. Vzklon, predročiti, dl. not, v zasuku drža in sp.
 3., 4. odsuk in zasuk v d., z zibanjem lehti predročiti na d., (raztresavanje nakošene trave).
 X. 1. Predklon, predročiti ven in sp. predročiti (uločeno).
 2. = IX. 2.
 3., 4. = IX. 3., 4., v nasprotno stran.

Vaja se izvaja 4-krat, po četrtem izvajanju so s čeloni v prvotni smeri. (Konec sledi.)

I Z Ž U P E

Bratje in sestre!

Naš kralj Aleksander je umrl za svojo ljubljeno domovino kot žrtev zločinskega atentata. Pokažimo svetu v dejanjih svojo globoko ljubezen in hvaležnost ter podprimo z vso silo delovanje odbora za postavitve spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju v Celju!

Pozivamo vse brate in sestre naših društev in čet, da prispevajo po svojih močeh in priredijo zbirke za spomenik v Celju, na sedežu naše župe, ki naj spominja nas in naše potomce na neizmerno žrtev, ki jo je doprinesel kralj Aleksander I. za svojo domovino.

Čuvajmo Jugoslavijo!

JOŽE SMERTNIK l. r.
starešina.

FRANJO ČEPIN l. r.
tajnik.

Občni zbor Sokolske župe Celje

V nedeljo 31. marca 1935 se je vršila redna glavna župna skupščina. Izmed 66 včlanjenih edinic je bilo zastopanih 55. Župni starešina brat Smertnik je otvoril skupščino z naslednjim nagovorom:

Bratje in sestre!

Takoj ob otvoritvi letošnje glavne skupščine pohitijo naj naše misli k Njemu, ki počiva v beli cerkvi vrh Oplenca.

Naš viteški kralj je padel 9. oktobra v Marseilleu kot žrtev podlega atentata. Našega vladarja in francoskega zunanjega ministra je združila smrt, preden sta se utegnili razgovarjati o nadaljnjem delu, o sodelovanju Jugoslavije in Francije za ohranitev miru, ki ga Evropa tako potrebuje. Milijoni, ki se od zore do mraka potijo za košček kruha in tistih, ki so prestali grozote zadnjega klanja, si želijo miru. Ta Evropa je žalovala ob krstah dveh velikih mož, ki sta z vso dušo delo-

vala za mir in pri tem delu tudi umrla. Da, prav zaradi tega dela so ju umorile sile, ki nočejo miru. Potovanje našega kralja k Črnemu morju, sestanki s kraljem Karlom in Borisom, potovanje v Sofijo, to so bili sami pogumni udarci na trdo ledino, na kateri so začele poganjati kali miru. Prav pred zaključkom svojih miroljubnih naporov je podrla našega ljubljenskega kralja krogla, izstreljena iz tistega malega dela Evrope, ki ni Evropa.

Kralj Aleksander, kralj vseh Jugoslovenov je padel. Padel je On, ki ga niti najhujši napor trdega vojaškega življenja v balkanskih vojnah in svetovnem klanju niso zrušili, ki ni klonil v viharju najhujših političnih strasti.

Morilec, oziroma tisti, ki so za njim, so ga ugotobili. Z njim so hoteli uničiti predvsem delo kralja in njegov ideal — Jugoslavijo. Hoteli so zadeti vsakega izmed nas, pri našem delu, pri našem poklicu ter preprečiti nadaljnjo konsolidacijo Jugoslavije, ki čuva nad nami, našimi otroki in našim imetjem. Kakšna dobrina je država, kakšna dobrina je red, v katerem edinem so dani pogoji za mirno življenje, razvoj in napredek! In kakšna dobrina je svoboda, vemo zlasti mi obmejni Slovenci, ki smo najbolj krvavo čutili jarem suženjstva.

Naš kralj je mrtev, toda morilci svojega namena niso dosegli. Vsa Jugoslavija žaluje za svojim kraljem, velika je njena bolečina, toda klonila ni. Jugoslavija živi in Jugoslavija bo živela!

Ob tem strašnem udarcu se nismo razpršili, ohranili smo mirno kri. Iz studa pred strašnim zločinom vstajajo v nas ob grobu kralja mučenika nove sile. Danes se še bolj zavedamo, kaj nam je država, kaj nam je naša ljubljena domovina, kaj nam je skupna mati Jugoslavija!

Mi Sokoli hočemo, zbrani okoli našega mladega vladarja, Njegovega Veličanstva Petra II., našega sokolskega starešine, udejstviti veliko sporočilo svojega viteškega kralja-mučenika:

Čuvajte mi Jugoslavijo!

In to bodi tudi naše maščevanje za strašni zločin!

Našemu starešini, Njeg. Veličanstvu kralju Petru II. ostanemo zvesti in udani do groba, Njemu prvi naš sokolski Zdravo!«

V naaljnjem govoru se je spominjal br. starešina visokega odlikovanja, ki ga je bila deležna naša župa s praporom, ki ga ji je poklonil blagopokojni kralj Aleksander.

Ob zaključku se je spominjal br. starešina lansko leto umrlih bratov, posebno naših dveh iskrenih prijateljev in dolgotletnih sokolskih vodnikov, ki sta: br. dr. Jyndra Vaniček in br. Vencel Stěpanek.

Overovateljem zapisnika sta bila imenovana brata Dolžan

in Prelog. Prešlo se je k poročilom županih funkcionarjev, ki so bila delegatom poslana že pred skupščino.

Poročilo brata načelnika se nanaša na tehnično delo v župi. Omenja najprej naš župni zlet 10. junija 1935. Ob tej priliki so se vršile naraščajske tekme in na predvečer akademija na Glaziji. Župa je razvila svoj prapor, ki ga ji je poklonil Njeg. Veličanstvo blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Žeginitelj. Pri popoldanskem javnem nastopu je nastopilo 500 članov, 384 m. naraščaja in 320 moške dece. V povorki je bilo 283 članov v kroju, en vod vojske, 13 članskih in 4 naraščajski prapori. Med letom so se vršile 19. avgusta tekme v odbojki v Celju, 18. avgusta plavalne tekme v Rimskih toplicah, okrožni nastopi v Brežicah, Sv. Juriju in Trbovljah. Župa se je udeležila pokrajinskih zletov v Sarajevu s 165 telovadci in 125 naraščajniki, v Zagrebu s 184 telovadci, manom Viteškega kralja v Beogradu se je poklonilo 60 članov v kroju. Župni TO šteje 16 članov in 8 članic.

Sestra načelnica Grudnova je poročala za ženske oddelke. Na župnem zletu je bilo pri povorki navzočih 351 članic v kroju in 32 v narodnih nošah. Pri javni telovadbi je sodelovalo 351 članic, 300 ž. naraščaja in 280 ž. dece. Pokr. zleta v Sarajevu se je udeležilo 162 članic, v Zagrebu 167 članic. Članice so se udeležile tudi tekem v odbojki in plavanju. Pogreba Viteškega kralja se je udeležilo 5 članic v kroju.

Iz poročila prosvetarja brata Verstovška izvemo, da je v župi osnovanih 35 prosvetnih odborov. Predavanj je bilo 302, dram. predstav 149, svečanih proslav 146, akademij 45. Strokovne knjižnice štejejo 2385 knjig. V času od 8. do 10. septembra se je vršil tridnevni prosvetni tečaj, katerega je posečalo 42 bratov in 18 sester. Društveni prosvetarji so se sestali k skupnemu posvetovanju 22. aprila 1935. V župi je 18 pevskih zborov.

Tajnik br. Čepić navaja delo župne uprave. V minulem letu sta bili 2 plenarni seji in 13 izvršnega odbora, razen tega skupni sestanek bratov društvenih starost in načelnikov. Župa šteje 55 društev in 11 čet, ustanovljeno je bilo sokolsko društvo Ljubno ob Savinji in četi Sv. Vid - Grobelno ter Dobrna. Lani je bil otvoren Sokolski dom v Mozirju, letos si gradita svoj dom društvi Polzela in Rogaška Slatina.

Župni blagajnik br. Wltavsky je izkazal na dan 31. decembra 1934 Din 299.593.44 prejemkov in Din 246.293.44 izdatkov.

Za smučarski odsek je poročal br. Grobelnik. Lastne smučarske odseke ima 31 društev. Tekme članstva in naraščaja na daljavo ter tekme članov v smučskih skokih so se vršile 10. januarja 1935 v Zagorju. Izidi so bili objavljeni v »Župnem

vestniku«. Tudi saveznih smuških tekem v Škofji Loki se je župa udeležila.

Poročilo socijalnega odseka obravnava težkoče, na katere je odsek naletel zlasti v rudarskih krajih ter podaja nasvete, kako bi se naj usmerilo delo, da bi bili uspehi socijalne akcije lepši.

Brat dr. Zoran Jošt je podal poročilo župnega zdravniškega odseka. Odsek dosedaj še ni mogel izkazati posebnih uspehov, na vsak način je pa razveseljivo, da se je končno v naši župi tudi to vprašanje načelo, katerega se je resno lotil brat dr. Zoran Jošt.

Župna matrika izkazuje 4377 članov, 1835 članic, skupaj 6212 članstva, 676 m. in 448 ž. naraščaja, skupaj 1124 naraščaja, 2421 m. in 2338 ž. dece, skupaj 4759 dece, vseh pripadnikov v župi je 12.095.

Brat Novak je priključil izkaz inventarja, brat Pogačnik pa seznanja skupščino s stanjem »Župnega vestnika«.

Župni nadzorni odbor je račune pregledal in predlaga župni upravi razrešnico, ki se je soglasno sprejela.

Poročila načelnika, načelnice, tajnika, smučarskega poročevalca, zdravnika in gospodarja so bila sprejeta brez debate. Pri poročilu br. prosvetarja so se posamezniki priglašali za pojasnila, nanašajoča se na statistiko prosvetnega dela. Ta je bila sestavljena točno po statistiki, ki so jo poslale bratske edine, tako da je krivda pri društvenih funkcijonarjih, v kolikor bi njihove številke ne bile točne.

Daljšo debato je povzročil tudi župni zlet. Vkljub dobremu obisku je nemogoče doseči ugoden finančni uspeh. Ko bodo na razpolago stalne tribune, bo tudi v tem pogledu boljše. Sicer je pa bil moralni uspeh zleta na višku in to je tudi prvi smoter vseh večjih sokolskih prireditev.

V letu 1935. se župni zlet ne bo vršil, pač pa dva delna mladinska župna zleta, prvi v Trbovljah, za drugega bo kraj šele določen.

Župni prispevek ostane isti, to je letno Din 5.— za člana in članico.

Za savezno glavno skupščino so se sprejeli predlogi, ki se nanašajo na oprostitev taks pri gledaliških in drugih sličnih predstavah, predlog br. sok. društva Zidarnimost radi nameravane ukinitve železniške ugodnosti za dijake srednjih šol, ki se dnevno vozijo v mesto, drugi predlogi so bili deloma že prej poslani bratskemu Savezu v obravnavo, deloma jih je župna uprava odklonila, ker niso bili izvedljivi in zato brezpredmetni.

Po 10-minutnem odmoru je bila nato predlagana naslednja lista nove župne uprave, ki je bila predložena br. Savezu v odobritev:

Starosta: Smertnik Jože, Celje; *I. nam. staroste*: Pleskovič Rudolf, Trbovlje; *II. nam. staroste*: dr. Borštnik Vlado, Krško; *načelnik*: Poljšak Rastko, Laško; *I. nam. načelnika*: Klun Franjo, Zagorje; *načelnica*: Gruden Mirka, Celje; *I. nam. načelnice*: Klun Darinka, Zagorje; *II. nam. načelnice*: Juvanec Stana, Sevnica; *tajnik*: Čepin Franjo, Celje; *prosvetar*: Verstovšek Zdenko, Celje; *blagajnik*: Witavsky Bernard, Celje; *nam. blagajnika*: Smit Matko, Celje; *člani uprave*: Melihar Stane, Celje, Kurnik Tone, Velenje, Roš Franjo, Celje, polkovnik Gavrilović Dušan, Celje, dr. Nendl Alojz, Celje, dr. Potočnik Anton, Šostanj, Kramer Josip, Celje, dr. Svetina Franc, Sv. Jurij ob j. ž., dr. Vidmar Ivan, Celje, dr. Milko Hrašovec, Celje, Poljšak Ferdo, Zagorje, Debelak Zofka, Celje, Novak Franc, Celje; *namestniki uprave*: dr. Jošt Zoran, Žalec, Hofbauer Lojze, Hrastnik, Holy Josip, Brežice, dr. Kloar Franc, Kozje, Križnik Otmar, Laško, Milost Bogomir, Sevnica, dr. Rak Janko, Gornji grad, Razpotnik Srečko, Zidani most, Vrečko Martin, Šostanj; *nadzorni odbor*: Kralj Drago, Celje, Inž. Ozvald Anton, Celje, dr. Požar Josip, Celje, Dolžan Franjo, Celje, Mrvoš Desa, Celje; *nam. nadzor. odbora*: Furlan Franjo, Laško, poročnik Tkalcec Jakob, Celje, Smit Franjo, Celje, dr. Šašel Jože, Šmarje pri Jelšah; *častno razsodišče*: dr. Nendl Alojz, Celje, dr. Orožen Milan, Celje, dr. Požar Josip, Celje, dr. Hrašovec Milko, Celje, dr. Bedeković Janko, Celje; *nam. razsodišča*: dr. Juhart Albin, Celje, dr. Dolničar Jože, Celje, Pavlin Maks, Celje.

Ker se ni nihče priglasil k slučajnostim, je bila skupščina ob 3/13. uro zaključena.

Vojnik

Akademija in razvitje dečjega prapora

24. februarja t. l. je bil za našo dečo največji praznik, ker je dobila svoj praporček, na katerega sedaj gleda s ponosom in trdno vero, da jo bo spremljal na vseh potih sokolskega dela in življenja. Izročitev in razvitje prapora sta bila združena z akademijo v Posojilnični dvorani, kjer je deca pokazala sad svojega pridnega dela v telovadnici in najlepše poudarila, da se sokolske vrste množijo prav na tistem mestu, kjer je največje važnosti, to je pri deci, in da v društvu vlada zdrav duh in ena misel.

Akademijo je otvoril dečji zbor s petjem »Sokolskega pozdrava«, nakar je brat starosta v lepem govoru podal zlate nauke in resnice sokolski deci, katero naj vedno in povsod prapor vodi po poti sokolske ideje za narod, kralja in dom. Ko je razvil prapor, je brat načelnik v imenu vaditeljskega zbora privezal trak, deca pa je položila obljubo vernosti najvišjemu bratu, Sokolu Nj. Vel. kralju Petru II. Petju državne himne so sledile deklamacije in nato je ženska deca (16) prav skladno izvedla proste vaje z venčki. Moška deca pa je pokazala svoje znanje v preskokih čez kozo in v prostih vajah (9). Akademijo je zaključil zopet dečji zbor s petjem »Hej Slovani«.

Po akademiji je bila vsa deca pogoščena in je odhajala domov radostna in vesela.

R. D.